

Cái Nhón thờ dài:

- Sáng nay sao tệ thế, mấy cô cậu vét hẳn cả bát đĩa chả chừa tí gì cả.

Sáng tới giờ rảo mãi ở mấy quán ăn mà vẫn chưa tìm được một bát phở hay tô bún nào còn thừa cả. Ngàn vạn con kiến nhúc nhúc trong dạ dày làm cho nó mau chân đi về một khu vực xa hơn phía chợ Bến Thành mong tìm được miếng ăn đỡ dạ.

Chợt bỗng một mùi thơm rất thân thuộc, ngọt một năm nay rồi từ lúc theo thầy u nó di cư vào Nam nó chưa một lần ngửi được - cái mùi hăng hắc trộn bởi dấm và ớt khô chung mỡ từ bát bún ốc mà chúng nó ăn mỗi chiều bên hàng Chiếu.

Rời Hà Nội vào Sài Gòn đời nó vẫn khổ, vẫn cái đói ngày xưa cộng thêm vào nỗi nhớ nhà khôn tả. Hồi đó nó không phải đi xin ăn mỗi sáng, từ lúc gia đình vào Nam, u nó vì lạ phong thổ, đâm sanh chứng đau nhức khớp xương, nằm liệt cả mấy tháng nay, gia cảnh ngày càng suy sụp, nhà không đủ cái ăn nó phải rảo tìm các phần ăn dư thừa mỗi ngày.

Ngày xưa, u nó mỗi ngày đều ra chợ Đồng Xuân gần nhà mua ốc, ốc thì có đủ loại bày bán, ốc hương, ốc vặn, ốc đá, ốc bươu, ốc len, ốc gạo, thế nhưng u nó chỉ lựa ốc nhồi để nấu bún ốc. Lúc nào u nó cũng lựa những con ốc nhồi to béo. Mỗi ngày vo gạo nó đều

chắt nước vào chậu để ngâm ốc, phải ngâm qua đêm cho ốc nhả hết chất bẩn.

U nó nấu nồi nước lèo trong vắt pha vào đó một tí dấm bỗng mà u nó tự nuôi lấy từ bã rượu, thêm ít mì chính, cà chua, nước mắm. Nước lèo của bún ốc không hề giống bất cứ một thứ nước dùng nào như của phở, của bún thang, của xáo vịt, của riêu cua. Khi ăn thì thêm vào ớt khô chung màu sền sệt. U nó không dùng ớt tươi, cũng không xài tương ớt, mà chỉ là ớt khô chung mỡ, nó cay nồng béo bùi tan vào trong nước lèo thành những vòng tròn vàng ngậy. Những con ốc đem luộc vừa chín tới, lúc ăn mới khêu ra, thả ngay vào bát, nó giòn mà không dai, béo mà không ngấy, bỏ vào nước lèo ăn với những sợi bún nhỏ trắng phau man mát, thật không chê vào đâu được.

Vị đặc biệt của bún ốc chính là độ chua của dấm bỗng, không xảm như mẻ, không gắt như khế, một vị chua đặc trưng không tìm thấy ở bất cứ loại nước lèo nào khác. Có thể vị chua và vị cay ấy làm người ăn sặc sụa, dằn dụa nước mắt nước mũi, phải hắt hơi vài cái rồi mới ăn được tiếp, nhưng nếu không cay chua như thế không còn là bún ốc. Tô bún phải thật nóng thật cay, nóng đến bỏng lưỡi, cay đến chảy nước mắt, người ăn phải vừa ăn vừa xuýt xoa mới đúng mùi bún ốc.

Ngày nào u nó cũng quảy gánh đi bán, sáng ở phố Hàm Long, chiều quảy về hàng Chiếu. Bữa cơm tối nào của nó và cái Bé cũng là tô bún ốc thơm lừng mà u nó để dành cho chúng.

Bây giờ nghe mùi bún ốc, nó lại nhớ Hà Nội da diết, mon men lại gần gánh, nhìn đĩa rau sống bên xanh bên tím, gồm rau muống chẻ nhỏ, tía tô, kinh giới, nghe mùi thơm bốc ra từ nồi nước lèo cái Nhón biết bà cụ nấu bún ốc sõi không thua gì u nó.

Một người khách ăn xong đứng dậy, còn thừa nửa bát bún, có lẽ vì cay hay vì đã no rồi. Cái Nhón vội chạy ngay lại xin:

- Cụ ơi, cụ cho con xin bát bún thừa có được không ạ?

Bà cụ, hơi ngạc nhiên khi nghe giọng Bắc Kỳ rất của cô bé, ngẩng đầu lên nhìn, ngần ngừ một chút rồi cụ nói:

- Ừ, lấy đi.

- Cảm ơn cụ ạ.

Cái Nhón mừng rỡ nâng bát bún thừa, trút vào cái bát nhựa của nó, rồi vội vã chạy vào góc phố. Cô bé quay mình nghiêng vai, thả cái đũa ra, đặt cái Bế xuống. Cái Nhón móc túi lấy ra chiếc thìa nhựa cố vét vài cọng bún thừa trong bát bún lênh lãng những nước, chẳng còn một con ốc. Nâng bát bún lên đưa thìa bún vào miệng em:

- Này ăn đi, bé ngoan của chị.

Cái Bế ngược lên nhìn chị cặp mắt thơ ngây đã ráo hoảnh nước mắt, rồi cúi xuống ăn một cách ngon lành từng thìa bún cay xé, cay đến người lớn còn phải xuýt xoa hít hà... Cái Nhón đưa tay áo chùi mũi cái Bế, nhìn em ăn một cách ngon lành, lòng cô bé ảm lại, chợt quên đi con đói đang còn cào trong bao tử./

Trúc Giang

Mẹ và Ngoại

*Mẹ cạn sức bên dòng sông chảy ngược,
Bàn máu mình đi mua gạo nuôi con.
Rồi một ngày thở hắt chút hơi mòn.
Mẹ que chết trên đường về mưa gió.*

*Dòng sông đỏ, bên cầu tre lắc lẻo,
Ngoại đập mề cho mẹ dưới hàng cau,
Một thân già một lứa kiếm cháo rau,
Tiếp tục sống bên cuộc đời lầy lội.*

*Em đừng hỏi quê làm gì nên tôi,
Tháng năm dài trong đau khổ thiên miền,
Phương trời xa, ray rức nhớ muốn điên,
Hình bóng ngoại khóc mẹ hiền tức tuyền.*

Thanh Tâm

*Có cha, có mẹ có hơn
Không cha, không mẹ như đàn không dây.
Mẹ cha như nước, như mây,
Làm con phải ở cho tầy lòng con*

[Ca Dao Việt Nam]